

Tanácsülés Mórahalmon

Mórahalom Városi Jogú Nagyközség Tanácsa tegnap, szerdán tartotta soros ülését. Megvitatta a testület a nagyközség VII. ötéves tervkonceptióját, majd előterjesztésekre került sor.

Az első napirendi pontot *Murányi György* tanácselnök terjesztette elő. A terv alapvető célja hogy meghatározza az 1990-ig terjedő időszak életkörülményeinek fejlődését, biztosítsa a fenntartási és fejlesztési eszközöket. A népegyesről elhangzott hogy a következő tervidőszakban folytatódik a nagyközség lakosságának csökkenése. A prognózis szerint 1990-re 300 fővel kevesebben laknak majd Mórahalmon.

A vízzükségletéről megtudtuk, hogy a jelenlegi három mélyfúrású kút kielégíti a mostani igényeket. Jónak ítélték a környezet minőségét, de tudják azt is, hogy a szennyvízelvezető csatornahálózat folyamatos bővítésre szorul, sőt, szükséges a szennyvíztisztító bővítése. Indokolt a gázhálózat fejlesztése a belterületen, de nem felel meg el a tanya vidék további villamosításáról sem.

Elhangzott az is, hogy a meglévő intézmények üzemeltetéséhez, fenntartásához, annak zavartalan ellátásához szükséges feltételeket biztosítani kell.

Az előző beszámoló után előterjesztések következtek.

Épülő polietiléngyár

Épül Leninvárosban a lineáris polietiléngyár. A hatmilliárd forintos költséggel épülő üzem évi 140 ezer tonna polietilén gyártására lesz képes. Az idei kemény tél több mint két hónapos hátrányba hozta az építőket.

A Tiszai Vegyi Kombinátnak kollektívája az SZKP XXVII. kongresszusa tiszteletére munkaverseny-felajánlást tett: vállalták, hogy a két ország gazdasági együttműködésében fontos szerepet játszó beruházást az előre nem látható nehézségek ellenére az eredeti határidőre befejezik. (MTI)

Beszámoló az igazgató

Az igazgató beszámolója a választott párttestület munkájának jelentős eseménye, lehetőség az ellenőrzésre, a kölcsönös tájékozódásra, véleménynyilvánításra, állásfoglalásra; a feladattervek, cselekvési programok meghatározására. Az eszmecsere hozzájárulhat ahhoz, hogy a gazdasági építőmunka egy-egy fontos helyi frontszakaszán erősödjön a párttagok közös gondolkodása, cselekvése.

Az igazgató beszámolója lehet előre megtervezett, és lehet soronkívüli. Tervezhető a vállalat gazdasági helyzetével, a tervteljesítés alakulásával, vagy egy-egy szakterület (például kéadermunka-fejlesztés) kérdéskörével foglalkozó beszámoló. De napjainkban a gazdálkodás hazai és nemzetközi feltételeinek módosulása, a szabályozórendszer szorító hatása, általában a változó körülményekhez való alkalmazkodás feszítő követelménye indokolhatja soron kívül is az igazgató beszámolóját. A bajt jó időben elkerülni, vagy keletkezését még csirájában elfojtani, de ha netán a csőd szélére sodródik, tartósan fizetéseketlené válik a vállalat, akkor is meg kell találni az együttgondolkodás fórumait, a közös cselekvés módjait.

Minden érdemi vitafórum, így az első számú gazdasági vezető beszámolója is különböző nézőpontok, vélemények, érdekek ütköztetésének és közös nevezőre hozásának színtere. Ahhoz, hogy a tanácskozás tartalmas, eredményes legyen, mindezekelőtt nélkülözhetetlen a bizalom és a kölcsönös nyitottság. A nyitottságon, ezen a gyakran használt fogalmon az őszinte szókimondást, a lényeges kérdések egyértelmű, szinte sarkos megfogalmazását éppen úgy értjük, mint a mások véleménye iránti szíveskedés érdeklődést és érzékenységet. A közös hullámhosszra való ráhangolódás kiindulópontja, hogy őszinteséggel, őszinteséggel „provokálunk”. Az emberi érintkezés KRESZ-szabályai szerint persze nem úgy, hogy mindenki mondja a magáét. Hanem kellő toleranciával, a saját vélemény megformálásánál átgondolva, a szó kimondásánál átérve a vitapartner helyzetét.

Jelenleg nem hagyható figyelmen kívül, hogy a vállalatok nagyobb része az igazgató státusa gyökeresen megváltozott. Többségüket ugyanis nem választják, s az első számú gazdasági vezetővel kapcsolatos munkáltató jogokat

(a fizetés és a prémium megállapítását, a külföldi utazás engedélyezését) a dolgozók választott képviselőik útján gyakorolják. A státusváltozás hatására, főként a választás előtt, néhol azt követően is tapasztalható elbizonytalanodás, a kockázatvállalástól, a határozott intézkedésektől való húzódozás. Ezért az igazgató és a párt-szervezet kapcsolatát, a pártirányítás módszereit úgy kell alakítani, hogy az operatív döntések körében átmenetileg se gyengüljön, ha lehet, inkább erősödjék az igazgató vállalkozói kedve, bátorsága, önállósága, és egyszerű felelőssége. A beszámolóalkalmával is azt kell hogy érezkelje: a politika teljes súlyával segítik a szervezethez, a rend, a fegyelem megteremtésében, az esetleg szükséges népszerűtlen intézkedések, vagy netán az elkerülhetetlen kényszerlépések megértésében, elfogadtatásában is.

Ha valóban beleképzeljük magunkat az igazgató helyzetébe, rájöhethetünk, hogy jelentési, beszámolási kötelezettségeinek száma egyre csak növekszik. Az irányító hatóságnak, a területi szerveknek továbbra is lesznek ilyen igényei, miközben a vállalati tanács vagy a választott vezetőség, mint új partner, törvényes jogaival élve rendszeres időközönként ugyancsak „szerepelteti” az igazgatót. Mivel a munkaidő véges, jól át kell gondolni, és összehangolni általában az értekezletek, köztük az igazgatói fellépések számát, témáját, időpontját. Ebben az igazgatónak is, más tisztségviselőnek is sokat segíthet a párt-szervezet.

S a Chinoin gyár vezérigazgatója a Pártélet júliusi számában többek között ezeket írja: „A demokrácia természetesen feltételezi az eszmecsere, de nem a szószátyárkodást, az önmutogatást, az állandó nulláról indulást, hanem csakis a célratoró, érdemi, és az előrehaladást eredményező vitát. E nélkül szükségszerűen a formalitás kerül előtérbe, és a 'viták' szenvedő alanyai csak fáradtabban, de nem a többlet érzésével hagyják el a helyszínt.”

Nem ártana valamennyi értekezlet létjogosultságát, időtartamát a mind feltettebb szabad idő értékével mérni. Az ilyen gyakorlat segítené a felesleges értekezletek kiszorítását, a megmaradók igényes előkészítését, feszes lefolyását, és mellesleg azt is, hogy ne legyünk minden áron értekezletpartiak.

Kovács József

Az esőcsináló

Mező Ferenc, a Csőszerelő Vállalat 6-os üze me 61-es szegedi kirendeltségének vezetője hat esztendeje csőszer. Mint mondja, vadászból lett nyúl, hiszen műszaki ellenőrből lett kivitelező. Nagy különbség! Két évig tartott, mire rávették, hogy nyúl legyen.

— Lőnek a nyúlra? — Olykor lőnek. Olyan páncélt kell fölvenni, hogy a golyó lepattanjon róla vagy ami még fontosabb, tudni kell a golyót a levegőben elkapni és lepasszolni...

Most is fő a feje. No nem azért, mert szüntelen lődöznek rá, hiszen végre is immár meggyőződése, hogy ő a fontosabb: ha nincs nyúl, fölösleges a vadászat. — Ami miatt a feje fő: záport kellett csinálnia a Szegedi Nemzeti Színházban. Egy olyan épületben, amelyre az elmúlt években mintegy 400 millió forintot költöttek. Szerencsére, évekket ezelőtt volt már „esőcsináló”, ő vezette a szegedi kamaraszínház rosszul működő záporozó berendezésének átszerelését. Azóta is kifogástalanul működik. A mostani feladat azonban annál jóval nehezebb: két, 25 köbméteres víztároló tartályt működtet az a szerkezet, amelynek szerelését és működtetését meg kellett oldaniuk. Ezek a szinpad fölött húsz méter magasságban helyezkednek el. Ha netán kigyulladna a nézők százaival zsúfolt színház, ez a vízmennyiség árasztja el a szinpadot. Már a szerelés sem volt egyszerű, ám most ki kell próbálni, hogyan működik.

A kivitelezés menetét nem akadályozhatják, marad tehát a hét vége. A roppant értékeket magában rejtő vasfüggöny mögötti részt egyetlen hét végén le kell föllátni, a töméseltelen vizet el kell vezetni valahová az utcára... Azt sem tudja, be tudnak-e szerezni például olyan mennyiségű fóliát, amennyi a mintegy ezer négyzetméteres szinpadot beteríti? Néhány nap múlva budapesti színházi szakembereket fogad, tőlük pontos eligazítást ugyan remélhet, de fóliát aligha.

A záporig még hetek telnek el. Addig szüntelenül folyik majd a felkészülés... — Aztán két, két és fél órássza alatt elvonul a zápor — mondja Mező Ferenc. — Ahoz a természetben, a színházban sem tart sokáig. De míg elered! Micsoda természeti (és Csőszer) erők működnek közre, mire az első csépp lecsik...!

Az algyői olajmezőn vállalt feladataiknál is nagy a tét. Nemcsak azért, mert új-szerű munka ez számukra, hanem azért, mert rendkívüli követelményeknek kell megfelelniük. Először dolgoznak ilyen jellegű olaj-

technológiával: — az SZT —1 olajgyújtó állomást szerelik. Ennek kivitelezésétől függ, hogy a Csőszer az elkövetkező években kap-e ott még hasonló munkát. A mostani tehát: vízgafeladat.

— Száz-kétszáz atmoszférás nyomást kell biztosítanunk, ami minden eddiginél szigorúbb technológiai fegyelmet követel tőlünk. Ennek megfelelőek a műszaki követelmények. Ez nem víz-csap — mosolyog Mező Ferenc —, ha rosszul dolgozunk — rá gondolni is rossz! — sokmillió „bumm”-ok lehetnek!

Hat esztendeje dolgozik a Csőszerelő Vállalatnál, akkor tíz fővel indultak jelenleg összesen kilencven emberrel 80 millió forint körüli termelési értéket produkálnak. Mára megszokta, hogy egy időben nyolc-tíz munkát irányítson, ami tőle és munkatársaitól is igen nagy figyelmet követel. Harminchétt évesen ő a „kamaszok” közé tartozónak tartja magát, mondván: „Hasonló boesztásra 40—50 év közöttiek mernek vállalkozni.”

A Taurus szegedi gyárában az olasz Pirelli cégtől vásárolt hevedergyártó üzem technológiai csőszerelését és szellőztetését végzik. A megye második legnagyobb exportra termelő üze me. Munkájukat tehát rendkívül fontos a megyének és a városnak is. Működő üzemben dolgoznak. Csupán szombat-vasárnap

túlmunkával tudják a technológiát élővé változtatni, hétfőn, mintha mi sem történt volna, kell újraindulnia az üzemnek. 11—12 millió forintos termelési értéket kell itt megvalósítaniuk. Amint a nemzeti színházi és az algyői munkájuknál, a tét itt is nagy. Erre is azt mondhatjuk: presztizsük műlt rajta.

Akárca a régóta tervezett szegedi jégpálya csőszerelési munkája.

— Mint szegedi lokálpatrióta, szívügyemnek tekintem, hogy a jégpálya, két-évi vajadás után, végre elkészüljön. Miután a pártbizottság úgy döntött, hogy kell a jégpálya, elvállaltuk soron kívüli szerelését. A környéken még senki sem csinált jégpályát, a gépészeti megoldások is komoly leckét jelentenek. Miután a pártbizottság segítséget ígért a mintegy 21 kilométer hosszú, 45 tonna csőszerelés biztosításához, remény van rá, hogy augusztus végén, szeptember elején nekikezdehetünk a munkának a magunk és Szeged dicsőségére. Eltökéltük, akár kommunista szombattal akár a vállalati géemkát teljes erőbedobásával, de idén vagy legkésőbb 1986 januárjában-februárjában korszakolási fogunk mi is a jégpályán.

(Az új eszembe, talán nem véletlen, hogy a rajzfilmekben a nyúl a legügyesebb, lezáróval — afféle igazságtévésékent!)

Gulay István

Nemzetközi enzimkonferencia

A Nemzetközi Biokémiai Unió és a Magyar Farmakológiai Társaság közös konferenciája kezdődött szerdán a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Nagyvárad téri épületében. Huszonöt országból érkezett 300 kutatóbiológus, biokémikus, vegyész, — a magyar szakemberekkel együtt tanácskozik arról az enzimrendszerrel, amely elősegíti a szervezet alkalmazkodását a külvilághoz. A cytochrome P-450 nevű enzimrendszer ugyanis előidézi azokat a folyamatokat, amelyek révén a szervezetbe jutott növényvédőszer, kozmetikumok és más testidegen, általában zsírban oldékony vegyületek vízben oldhatókká válnak és így eltávolíthatók a szervezetből.

Az ötnapos konferencián a kutatók elmondják többek között, hogy a korszerű vizsgálati eszközökkel sikerült újabb információkat szerezniük ezeknek az enzimeknek a szerkezetéről. Az új eredmények jelentős mértékben elősegítik az enzimek tevékenységének megismerését. Ez azért olyan fontos, mert sok kutató vé-

leménye szerint ezeknek az enzimeknek szerepük lehet rosszindulatú daganatok keletkezésének folyamatában.

A háromnapos ünnep is addig jó, amíg egészséges az ember. De ha megbetegszik... Imádkozhat, hogy túlélje az ünnepeket, amíg az egészségügyben visszaáll minden a rendes kerékvágásba. Történt, hogy vasárnap délutánra begyulladt a szeme a fiannak. Elvittük a szemészeti klinikára. Kedves doktornő volt az ügyeletes, azt mondta, ez egy csúnya vírusfertőzés, irt egy szemcseppet, s mondta, hogy ezt csak az SZTK-gyógyszertárban lehet kiváltani.

Mire észbe kaptunk, hogy hiszen hétfőn, kedden is zárva lesz az SZTK-gyógyszertár, már kivijj voltunk. Elmentünk a Kigyóba, ahol viszont nem volt a szóban forgó szemcsepp. Igen kedves volt a gyógyszerész főlőháza a klinikát, nekérdezte, mit adjon a receptre irt gyógyszer helyett. Adott is egy másikat, ettől azonban a gyerekeknek nem javult a szeme.

Termelés, feldolgozás

Agrárszakemberek találkozója — Szekcióülések

Külföldön élő magyar Imre, a Kertészeti Egyetem rektora nyitotta meg, majd szakemberek részvételével Láng István, a Magyar Tudományos Akadémia föltudományos osztályának vezetője szerdán, tegnap Budapestén a Kertészeti Egyetemen. A háromnapos tanácskozást — amely időben egybeesik a 70. Országos Mezőgazdasági, Élelmiszeripari Kiállításal és Vásárral — először rendezi meg a Magyarok Világszövetsége, a Magyar Agrártudományi Egyesület és az MTA agrártudományi osztálya. A találkozó célja, hogy segítse a határainkon túl élő magyar és a hazai magyar agrárértelmiség szakmai kapcsolatainak elmélyítését.

A tanácskozást Dimény

tekben hozzájárult a folyamatos fejlődéshez a nemzetközi tapasztalatcsereken való részvétel, illetve a külföldi technológiák gyors átvétele, adaptálása és továbbfejlesztése is. Elsősorban ezek együttes hatásának köszönhető, hogy Magyarország nettó élelmiszerexportáló országgá vált, belső ellátása pedig hosszú távon is megoldottnak tekinthető. A gabona- és hústermelés területén egy lakosra számítva hazánk a harmadik-negyedik helyet érte el a világon.

A jövőbeni feladatokat tekintve kívánatos, hogy a mezőgazdasági területeken is fokozottabban alkalmazzunk a nemzetközi piac igényeinek. A versenyképesség egyik feltétele a feldolgozó ipar technikai korszerűsítése. Ennek során a biotechnológiai eljárások széles körű alkalmazása és az ehhez szükséges ipari struktúra kialakítása az egyik legfontosabb feladat. Ugyanakkor szem előtt kell tartani a környezetvédelmi szempontokat is: szükség van a korábbi természeti és állattartási rendszerek újraértékelésére, valamint a környezetkímélő mezőgazdasági módszerek fokozatos kifejlesztésére és elterjesztésére — hangsúlyozta Láng István.

A nyitóelőadás után szekcióülésekre került sor, amelyekben többek között a növénytermesztés és feldolgozás, a talajtan, az agrokémia és a növényvédelem, az állategészségügy, az állattenyésztés, valamint a kertészeti természet és feldolgozás hazai és külföldi tapasztalatait vitatták meg a szakemberek. Csütörtökön, ma a tanácskozás újabb szekcióüléseket folytatja munkáját.

Tanács István

Gyógyszer — ünnepeken

Kedden visszavittük a klinikára, hogy lássák el, ha tehetik. Igen kedves orvos volt az ügyeletes, de ő nem tudta. Azt mondta, nincs ez jól megszervezve, ő csak azzal a gyógyszerrel tud gazdálkodni, ami kapható az ügyeletes gyógyszerárban. Az ügyeleti rendelésen még a klinika gyógyszerkészletét sem használhatja. Irt azért egy másik szemcseppet — nem azt, amelyik valóban használható, hanem amelyikről úgy tudta, kapható a Kigyó patikában — s utunkra bocsátott.

A Kigyó patikában az ajtóig ért a sor vége. Egyetlen gyógyszerészről úgy tudta, kapható a Kigyó patikában — s utunkra bocsátott.

ért nem nyúlhat a klinikán ügyeletet tartó szemész a gyógyszerkészlethez, hogy ellássa a beteget, ha azok másutt nem jutnak hozzá a szükséges gyógyszerhez? Ha állandóan a Kigyó gyógyszerár a vasárnapi és ünnepi ügyeletes, miért nem ott kapható minden szükséges gyógyszer? Ha ilyen tömeg van, miért nem teljesít ügyeleti szolgálatot több gyógyszerész, hogy ne keljen betegek, vagy betegek hozzátartozóit hosszú várakozásra kényszeríteni? Szívesen megkérdeztem volna sorállás közben mindezeket. De kitől? Az ügyis agyonterhelt ügyeletes gyógyszerésznőtől? Őt valószínűleg csak hátrálva látta volna vele. Azoktól, akik ezt — így! — megszerverték? Azok viszont nem tartanak ügyeletet, hogy találkozhának az ünnepi ügyeleteket járó betegekkel.